

Gorenjec

Št. 23. — Leto XX. — Kranj, dne 6. junija 1936.

Uredništvo in uprava je v Kranju, Strossmajerjev trg št. 1. Telefon št. 73 „Gorenjec“ izbaja vsako soboto. Dopise sprejema uredništvo do srede zvečer. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankiranih pisem ne sprejemamo. — Naročnina za „Gorenjca“, celoletno 40 Din, polletno 20 Din, četrtletno 10 Din, posamezna številka 1 Din.

List za gospodarstvo, socialno politiko in prosveto

Dobri nauki

Pred dnevi smo brali da se je JNS stranka reorganizirala. V to svrhu so imeli njeni voditelji različne sestanke, enkrat na Pohorju, drugi v Splitu in večkrat v Belgradu ter so končno izdali na narod proglas, ki smo ga brali v „Jutru“. Kdor je ta proglas pazno čital in razmišljal od stavka do stavka, je moral priti do prepričanja, da so vodje JNS stranke sedaj samo spoznali, da so že obnjeni ustanovitvišči čisto napačno in zgrešeno pot, da so morali zavreči v novem proglasu vse ono, kar so svojčas oznanjali kot strankino geslo in program. Nasprotno so pa sprejeli vse kar so svojčas preklinjali in radi česar so v svojih zmotah in napačnem navduševanju preganjali ljudi, ki niso mogli biti njihovih pogrešenih nazorov.

Politična zgodovina Jugoslavije je silno pestra, smelo pa se lahko trdi, da takega političnega preobrata v programu ene stranke še nismo doživeli. Vsekar pa je treba, da se učimo iz teh napak vsi, tako pripadniki JNS stranke kakor njeni principielni nasprotniki. Ta poskus na političnem polju mora biti memento vsem onim, ki hočejo v Jugoslaviji dobiti za eden ali drugi program vernih pripadnikov.

Mi hočemo porabiti to priliko zato, da razmotrino nekaj glavnih kriterijev prejšnjega in sedanjega, to je novega programa JNS stranke.

Brezdovomno je bilo nje najvažnejše načelo nacionalizem. Istega so pa hoteli izvajati elementi, ki so bili vse drugo, kakor trezni in mirno presojujoči ljudje. Oprijeli so se gesla nacionalizma večinoma le taki, ki so hoteli imeti od tega dobiček. Ne ugovarjamo, da je bilo tudi nekaj idealistov s poštenimi nameni; toda večina so bili ljudje, ki so hoteli prikrivati s tem različne svoje grehe in slabosti. Dosegli so s tem samo, da so temu nacionalnemu pokretu obrnili hrbet vsi trezni in resno misleči ljudje, ki so bili nekdanj z dušo in srcem za njo. Nacionalizem JNS stranke ni imel nobenih ideologov, temveč je tvoril samo mešanico različnih gest fašizma in hitlerizma, ter sam ni vedel, ali naj bi se imenoval v prikriti obliki z enim ali drugim imenom, ki bi več ali manj razodeval omenjene italijanske ali nemške nacionalne smernice — z eno besedo, nacionalizem JNS stranke je bil plagijat brez prave jugoslovenske narodne miselnosti. Kdor hoče v Jugoslaviji ustvariti pravi domoroden nacionalen pokret, mora zajeti dušo naroda iz čisto drugih konstruktivnih smernic, kakor je to storila JNS stranka. V nasprotnem more taka zgrešena misel roditi samo zle posledice kakor je bil slučaj v tem primeru. Vse ono, kar se je v dolgih desetletjih pred vratom zbiralo v okviru nacionalnega jugoslovenskega programa, je bilo vsled napačnega načina izvajanja tega programa razkrojeno. Gospodje virilisti JNS stranke bodo imeli dovolj posla, da bodo zbirali vse te fragmente v eno idealistično nacionalno celoto, ki jo je tvoril nacionalni pokret Slovencev pred vojno. Prepričani smo, da so čutili gospodje že dovolj pikrih opazk na ta račun.

Druga točka prvotnega programa JNS stranke je bila jugoslovenska državna miselnost. Tudi pri izvedbi te ideje so močniki JNS stranke postopali čisto napačno in sicer ravno radi tega, ker so hoteli preobraziti državo v smislu in v smernicah hitlerizma in fašizma, ne računajoč in upoštevajoč pri tem bistvo našega človeka, njegove mehke duše ter velike ljubezni do popolne svobode, ki se izraža v politiki. Vodniki JNS stranke so domnevali, da se more danes po 17 letih združenja Srbov, Hrvatov in Slovencev z istimi in enakimi sredstvi usmeriti človeka v tak napačen tok državne ideje. Ti gospodje niso pomislili, da je bil Hitlerjev prednik Bismarck, Mussolinijev pa Cavour, ki sta dolge decenije varila Nemčijo in

Italijo. Pred vsem bi morali vedeti, da treba za uveljavljanje takih pokretov obzirnosti, ne pa bajonetov. Ob različnih prilikah se je celo v dobi največjega terorja svarilo posamezne voditelje JNS stranke, naj gredo druga pota, toda vse je bilo zaman. Spominjamo se še prvega občnega zbora te stranke, ki se ga je v Kranju udeležilo kakih 500 ljudi. Član odbora je tedaj javno in jasno protestiral proti načinu izvajanja strankinega programa. Povedal je v brk vsem navzočim, da je stranka šela z dekretom ustanovljena in s tem še davno ni zasidrana v srcih posameznih namišljenih pripadnikov, in simpatizerjev in da je torej treba treznega pridobivanja članstva in utrjevanja v prepričanju, da je strankin program dober in pošten ter vzvišen nad kakršnikoli nasilstvi in samovoljstvom.

Kmalu potem so se pojavili ljudje, ki so oznanjali ravno nasprotno miselnost in jo seveda tudi izvajali. Kakšen pa je konec tega lahko vidijo danes. Stranka je morala, prisiljena vsled napačnega izvajanja svojih načel, obrniti svoj program ravno v nasprotno smer in kakor svetopisemski Bileam blagoslavljati to, kar je svojčas preklinjala. Če so se v Kranju pojavili takoj v začetku opomini, je brezdvomno, da se je to zgodilo tudi v drugih krajih Slovenije in cele države, kajti splošen odpor proti strankini politiki, ki je rastele kakor morski val, jasno izpričuje nevoljo, ki jo je vzbudilo postopanje posameznih uzurpatorjev JNS stranke.

Tretji kriterij starega programa JNS stranke bi bile njene gospodarske smernice. K temu lahko rečemo, da je bila stranka popolnoma brez vsakega gospodarskega programa. Bistvo tega programa je bila desorientiranost na vseh poljih in diletantstvo brez vsakega končnega cilja in smotra, gole eksperimentiranje na vseh področjih. To so najbolj kazali različni odloki od slučaja do slučaja in kar smo imeli v tudi v Kranju priliko v nešteti primerih opazovati. Ljudje, ki so zavozili svoja lastna gospodarstva popolnoma, so hoteli imeti povsod končno in odločno besedo pri izvajanju javnega delovnega programa. Tu ne mislimo toliko na Kranj, kakor na splošne prilike po celi državi. Posebna specialiteta te stranke in njenih režimov je ta, da se pri izvajanju javnih gospodarskih programov usiljujejo ljudje, ki nimajo v gospodarstvu večjih rok in nezdravih idej. Takim ljudem je pred očmi enkrat inflacija, drugi deflacija, tretji državna posojila v tuzemstvu in inozemstvu in vsemogoči gospodarski problemi med seboj tako zmešani, da jih sami sebi sproti ne morejo rešiti.

Četrty kriterij starega programa JNS stranke je bil — če je ta označba prava, čisto tih in skrit, ker niso upali v nobenih izjavah in tolmačenjih programa z njim na dan. To je bila skrita domneva, da je jugoslovenska „raja“ sposobna za kakršnokoli politično eksploatacijo, da ji je mogoče vcepiti katerikoli idejo, ne da bi kritično reagirala nanj, da jo je mogoče s persekucijami ustrahovati in z njimi končno pripeljati narod v tak politični zaton, kjer bi gospodje matadorji zasedli in osigurali vse politične postojanke za dolge decenije. Res je, da naš narod ni za rabulistikto po španskem ali meksikanskem vzorcu, miroljuben je, vdan kralju in domovini, pa kljub temu je toliko ognjevit narave, da se je otrsals JNS režima in programa na vse mogoče načine, kar je v Sloveniji najbolje dokazal pokret „Boja“ ali z drugo besedo „borcev“, ki so se v onih časih pod to zastavo zbirali v ogromnih masah, dajoč očitne izraze svoji nevolji proti vladajočemu JNS režimu. Ze tedaj si mogli gospodje virilisti JNS stranke opaziti, da njihovo žito ne bo šlo v klasje in da bo prej ali slej konec onih načinov izvajanja njihovega programa, ki so vzemirjali celo zemljo.

Da boljše predočimo, kako nesmiselna je bila domneva, da je naš narod sposoben za vsak političen eksperiment naj izvedemo primeru, kako se je postopalo v dobi JNS režima z našim slovenskim človekom, bodisi v mestih bodisi na deželi, če ni trobil v rog, ki mu ga je nastavljal JNS program. Kako lepo se je pustilo v miru različne čifutske, nemške in madžaronske pijavke po Zagrebu in drugih hrvaških in srbskih mestih, ki so v tej atmosferi lepo drli narod in delali v vsakem oziru kar so hoteli. Njih ni nihče sumničel, da bi bili protidržavni ali protipartijski, samo če so žrtvovali par tisočakov, ki so jih prej izmogli iz trpečega naroda, ki ga je davil JNS program. Če ta primera zadosti ne osvetljuje načina izvajanja JNS programa, potem ne vemo, kaj bi se moralo zgoditi, da bi sprejeli slepci. Naš slovenski človek, ki je žrtvoval za domovino kri in imetje, pa naj si bo v eni ali drugi obliki, ki sploh ni dovteten za kakršnekoli pocestne kravale, še manj pa za kako resno akcijo v protidržavnem smislu — je bil objekt denunciantov, objekt najrazličnejših sumničenj in podtikavanj. Oni krivokljuni madžaronski in nemški židje pa, ki so ta narod drli po mili volji, so bili izločeni od vsake najmanjše kontrole v kateremkoli pogledu. Umevno je, da tega narod ne more nikdar pozabiti in da bo za večne čase odklanjal vrnitev takega načina izvajanja političnega programa. JNS stranka bo s svojim novim programom brezdvomno dobila nekaj pripadnikov, ker

je še vedno nekaj ljudi, ki mislijo, da so ta gesla edino zveličavna. Domnevajo namreč, da je v izvajanju takomenovanega nacionalnega programa, rešitev države. Oni so sicer v zmoti, toda ta zmeta jih ne bo motila, ker jih tudi ni izučila zmeta v načinu izvedbe prvega strankinega programa. Oni pozabljajo, da se more ustvariti veliko nacionalno državno zgradbo samo z miselnostjo popolne demokracije in kontrole nad vsakterim javnim gospodarstvom. V nepristranosti, v odkritem jasnem javnem gospodarstvu, pa ne v zakulisnih mahinacijah, je narodova rešitev.

Prav bi bilo, če bi voditelji JNS stranke tudi ta del fašističnega ali hitlerjanskega političnega programa bili pričeli izvajati od vsega početka. Ko bi bili začeli pri tem delu, potem morda ne bi bilo izključeno, da bi počasi uspehli tudi z ostalim delom programa in da bi si tako osvojili velik del naroda. Ker pa so zastavili na napačnem koncu, jim je izpodletelo vse in so se onemogočili za vedno, tako, da so danes lahko prepričani, da ne bodo ne s starim in ne z novim programom nikdar pridobili večjih mas, nasprotno pa so za vedno diskreditirali sami sebe, svoje principe in pokrete.

S tem smo v zelo obzirnih besedah analizirali zmote, ki so bile storjene na podlagi starega JNS programa. Prihodnjič pa bomo razčlenili novi program, ki naj bi bil v bodoče vodnik oživiljene JNS stranke.

Tabor v Mengšu.

V nedeljo 7. junija 1936 pridite vsi na SLOVENSKI TABOR V MENGEŠ, ki se bo vršil za proslavo majniške deklaracije in v spomin proslav za 60. letnico dr. A. Korošca.

1. Ob 9. uri sv. maša.
2. Ob 10. uri slavnostni sprevod.
3. Zborovanje na trgu.

Po zborovanju bo ves narod skupno zapel pesem „Hej Slovenci“.

NA TABOR BO PRISPTEL VODITELJ SLOVENCEV NOTRANJI MINISTER G. DR. A. KOROŠEC.

Prisel bo SLOVENSKI MIN. G. DR. M. KREK in še drugi člani kraljeve vlade ter BAN DRAVSKE BANOVINE G. DR. M. NATLAČEN.

Vse udeležence ki bodo sodelovali v sprevodu, prosimo, da se v interesu reda točno držijo navodil rediteljev.

Proslava v Šmartnem pri Kranju

Prosvetno društvo v Šmartnem pri Kranju izvrši slovesno blagoslovitev društvenega prapora s celodnevno prereditvijo na dan 21. junija v farni cerkvi in prostorih Šmartinskega doma.

Na predvečer 20. junija ob 9. uri zvečer bo podoknica kumici gospe Šiferjevi, na dan 21. junija ob 8. uri zjutraj pa pred Šmartinskim domom zbirali šče gostov, narodnih noš, članov društva in ostalega občinstva. Ob pol 9. uri odhod izpred Šmartinskega doma v cerkev, nato sv. maša s slavnostnim govorom g. dr. Franca Ks. Lukmana, predsednika Prosvetne zveze. Po sv. maši v cerkvi blagoslovitev in razvitje društvenega prapora. Po blagoslovitvi se razvije sprevod po Stražišču. Po sprevodu

na vrtu Šmartinskega doma slavnostni govor g. dr. Albina Šmajda in zabijanje spominskih žeblov.

Popoldan ob 2. uri popoldanska služba božja v cerkvi. Ob 3. uri na vrtu Šmartinskega doma prosta zabava in sicer: petje, simbolične vaje, šaljiva pošta itd. Ob 9. uri v dvorani dramatični prizor, zgodovinska igra v 5 dejanjih „Upor Bohinjcev“.

Vsa sosedna bratska prosvetna društva se vljudno vabijo k sodelovanju pri tej slavnosti s svojimi zastavami in po možnosti v narodnih nošah, da tako dostojno proslavimo to slavnost, ki je prva po na novo oživilji Prosveti.

Slavnost se vrši ob vsakem vremenu.

ODBOR.

„Punktaši“ rušijo državo

Kranjski okraj ima v izvršilnem odboru „pomlajene“ JNS za dravsko banovino kot zastopnika moža, ki bo gotovo izpolnil nade in želje „stotisočev“ svojih bivših volilcev. Saj se je mož vedno še izkazal dobrega srca in vedno pripravljen pomagati svojemu bližnjemu. Slučajno nam je prišel v roke dokaz za vse to, pa ga v celoti tudi priobčujemo. Čitateljem pa prepuščamo, da si sami najdejo potreben komentar. Ta dokaz je sledeče pismo:

Obi. monopolsko nadzorništvo v roke direktorja gospoda inženirja Seneciča Zagreb.

Priporočeno Tržič No. 662.

Zelo spoštovani gospod direktor! V Tržiču je vsled smrti vojnega invalida Megušarja Mihaela na razpola go trafika na Ljubeljski cesti. Za pode-

litev trafike sta istočasno prosila Ciler Vinko in Jezerc Antonija (dolgoletna prodajalka v trafiki pokojnega Megušarja in njegova dedinja — bastina). Jezerc Antonija je silno siromašna, ki ima preživljati mater in otroka.

Ciler Vinko, ki je lažji vojni invalid in fanatičen pristaš punktašev je še pred njo vložil prošnjo za podelitev trafike, plačal preostalo zalogo tobaka pri oddelku finančne kontrole v Tržiču in takoj (z dovoljenjem oddelka finančne kontrole Tržič!!!) otvoril trafiko v povsem drugi hiši kot je bila trafika pokojnega Megušarja. Dovolil si je celo predrznost, da je odnesel napisno tablo trafike itd., ki je bila last pokojnega Megušarja in katero je dedovala gori omenjena Jezerc Antonija in je napisno tablo kljub protestom Jezercove

vzidal na svojo novo še neodobreno in nedovoljeno trafiko. Jasno je, da Ciler Vinko brez vednosti oddelka finančne kontrole Trzič vraga tega ne bi mogel delati. In ako je Jezerc Antonija istočasno prosila za trafiko kot Ciler, ima vsaj ista prava do trafike, tem bolj, ker proti Jezercu ni nikakih pomislekov, medtem ko proti Ciler Vinkotu obstajajo. Ciler Vinko je bil odpuščen iz državne službe (kot služitelj državne meščanske šole Trzič) radi izpadov proti ravnatelju in nadrejenemu osebju in radi nedostojnega obnašanja proti predstojnikom in pa iz razloga, ker je fanatičen pristaš punktašev. Ciler je namreč v svojstvu kot funkcionar zadruga invalidov v Trziču, invalidskega združenja in Zveze bojevnikov odklonil podpis organizacije v udanostni izjavi Nj. Veličanstvu kralju Aleksandru I.

Jira tricot

(leta 1932) ko je Slovenija zbirala podpise za udanostno izjavo kralju. Tako zadržanje gotovo kaže protidinastično prepričanje Cilerja in ne zasluži posebnih naklonjenosti državne oblasti, kot mu jo izkazuje oddelk finančne kontrole v Trziču. Žal pa so nekateri uslužbenci tukajšnjega oddelka finančne kontrole sami fanatični pristaši punktašev, kar so ob vsaki priliki javno pokazali in zato gredo Cilerju tako na roko. Nikakor pa ni v redu, da dopuščajo višje državne oblasti, da uživajo pomoč države ljudje, ki so proti naši državi, ki jo ob vsaki priliki rušijo! Jaz sem v razpravi v budžetu in finančnem zakonu 1934-35 javno v parlamentu opisal delovanje starejšine oddelka finančne kontrole v Trziču Brate Leopolda in odločen sem, magari uporabiti vsa sredstva in pozvati na pomoč vse poslance in senatorje dravske banovine, da se v stvari proti pregledniku finančne kontrole Brate Leopoldu nekaj ukrene in ga premesti v kraj kamor spada.

Prosim Vas zelo spoštovani gospod direktor, da vpošteevate prednje navedbe pri podelitvi trafike na Ljubeljski cesti v Trziču in predvsem vpošteevate prošnjo Jezerc Antonije. Ona je pošena starejša ženska, siromašna, ima družino, je dedinja po Megušarju, dolgotrajna prodajalka v trafiki, posla vajena, vljudna je z ljudmi, ki jo imajo radi in pri njejraje kupujejo kot drugje. Vem, da oddelk finančne kontrole predvsem priporoča prošnjo Cilerja zato sem opisal razloge, zakaj ga priporoča.

Uverjen sem, da se boste na moja pojasnila ozirali. Blagovolite sprejeti zagotovilo mojega najodličnejšega spoštovanca

Ivan Lončar, l. r. narodni poslanec. Trzič, 18. 5. 1934.

G. Brate Leopold je sedaj uradnik finančne kontrole v Belgradu, kjer zadovoljen vrši svojo službo. Cestitati mu moramo samo k okolnosti, da mu „kot punktašu, ki ruši to državo“ to pismo in zavzemanje narodnega poslanca ni direktno škodovalo.

20. junija pismeni nižje tečajni izpit.

22., 23., 24., 25. junija ustni nižje tečajni izpit.

26. junija sprejemni izpit za redne učence.

Novo poštno poslopje v Kranju. Iz zanesljivega vira smo izvedeli, da se poštna uprava resno bavi z vprašanjem gradnje novega in prepotebnega modernega poštnega poslopja v Kranju. Tudi državni kredit za zgradbo je že zagotovljen. Poštna uprava zahteva od občine le, da preskrbi primeren prostor ter ga prepusti poštnemu erarju brezplačno. Ker je že prejšnji občinski odbor svojčas določil primeren gradbeni prostor za pošto in ga ponudil poštnemu erarju brezplačno, upamo, da si bo tudi sedanji občinski zastop, ki je dobil pred kratkim tozadevni poziv od poštnega erarja, brez vsakega odlašanja takoj osvojil že svojčas storjeni sklep ter tako omogočil, da bomo še letos dobili v Kranju novo poštno poslopje.

MLADI GOSPOD! K buret, tropicalin ali lanke letni obleki rabite najnovejši peresno lahek letni klobuk. Dobite ga za Din 38.— in 45.— „Pri Hinkotu“ v novi trgovini pri farni cerkvi v Kranju (Pod kostanj).

Knjižica o raku. Društvo za proučevanje in pobijanje raka v Ljubljani bo v kratkem izdalo knjižico, v kateri bo razložilo glavne smernice za uspešno pobijanje raka in dalo splošna navodila, kako naj vsak posameznik poskuša pripomoči k zgornjemu spoznanju te bolezni. Knjižica bo spisana tako, da bo vsakemu razumljiva. Kdor že sedaj naroči knjižico, naj vpošlje obnemem z naročilom Din 6.— Pozneje bo cena znašala Din 10.— Naslov za naročila: Društvo za proučevanje in pobijanje raka v Ljubljani, Stara pot št. 3.

Dogodkih zadnjih tednov na Goričah, Smedniku in drugih krajih, ko so delomirni brezposelni divjali in ogrožali varnost prebivalcev,

Tedenske novice

Naš sir. Gorenjske mlekarne zadruga v Naklem, poznane zaradi raznovrstnih dobrih mlečnih izdelkov, so sedaj začele izdelovati, kot posebno specialiteto, še nov sir pod imenom „Kranjski sir“. Ta sir se prodaja v izredno primerni obliki, v okusnih škatljicah, katere so okrašene z zelo posrečeno sliko Kranja.

Hvale vredno je dejstvo, da se je podjetje poslužilo domačega imena in slike, ker se v sličnih slučajih žal preradi poslužujemo tujih

imen. Brez dvoma bo s tem ime Kranja postalo širši javnosti še bolj znano, ker je oblika in kvaliteta sira sposobna tudi za oddaljeneje trge. Obenem opozarjamo na oglas v našem listu.

Na drž. realni gimnaziji v Kranju se vrše izpiti po sledečem redu:

Od 2. do 16. junija privatni izpiti.

12., 13., 14. junija pismeni višji tečajni izpit. 17., 18., 19. junija ustni višji tečajni izpit.

Važno opozorilo!

Mnogim smo poslali naše srečke, ki pa jih do danes še niso plačali. **Žrebanje se vrši v nedeljo dne 14. junija.** Srečke, ki niso plačane bodo neveljavne. V interesu vsakega, ki ima srečko je, da jo plača vsaj do 14. junija. **Kupujte srečke! Cena Din 6.—.**

Skerbec Matija.

Šenčurski dogodki

(Dalje)

JOŽKO ZABRET, TOVARNAR IZ BRITOFU PRIPOVEDUJE:

Da ne bo treba njegove arestantovske zgodovine dvakrat popisovati, naj tu priobčim vse njegovo poročilo, kakor ga je podal takrat in kakor ga je kasneje spolnil, ko se je vrnil po dva mesečnem zaporu domov:

„Tudi v Predosljah smo nameravali prirediti dr. Koroščevo proslavo v obliki akademije, na predvečer njegovega rojstnega dne pa zažgati velik kres na prostoru pred župniščem. V ta namen se je že par dni prej zbiral za to potrebni material in lahko rečem, da takega kresa kot isti večer Predoslje še ni videlo.

Popoldne, pred zažiganjem kresov, sta se zglasila pri meni dva orožnika in mi povedala naročilo sreskega načelnika, da so kresovi prepovedani. Rekel sem jima, da to prepoved sicer vzamem na znanje, toda junčiti jima ne morem, da bi kres v Predosljah ne gorel. Takoj sta šla v Predoslje in začela poizvedovati, kdo zbira material in kje se bo kres zažgal. Začela sta groziti fantom, da bodo aretirani, če bodo zažgali kres. Naši fantje, vedoč, da so jim za vsakim korakom orožniki, so kljub temu organizirali vse predpriprave za kres in zvečer je gorelo v fari Predoslje 14 kresov mesto enega. To je bil rezultat prepovedi za kresove. Smešno je bilo gledati orožnike, ko so preganjali fante od mest, kjer je gorel kres, a takoj se je vžgal kres na drugem kraju in zopet so jih preganjali od tam. Ta teater se je vršil skoraj 3 ure in orožniki so begali sem in tja, a navalu navdušenja med ljudstvom niso mogli do živga.

To je bil, uvod sumničenja, da sem protidržaven element, da sem rezdržalec države in uvrstili so me v kategorijo državljanov tretjega razreda.

Za dne 22. maja 1932 je bil sklican politični shod poslanca Mravlje na Primskovem. Na ta shod sem šel z namenom, da zvem, kaj bo poslanec Mravlje povedal in kako se bo sploh shod vršil. Podrobnosti na tem shodu so že znane. Zakrivil nisem ničesar drugega, kot to, da sem mirno prišel na shod in mirno odšel domov.

Po tej nedelji so sledile aretacije Brodarja, Umnika in svetnika Škerbeca. Ljudstvo je s strahom gledalo, kaj se bo še zgodilo. Te dneve po tej zgodovinski nedelji, ko je bil shod tudi v Šenčurju, se je začelo šušljati, da bodo aretirali tudi našega gospoda kaplana Pogačnika in mene. Dopoldne, dne 27. maja 1932, je prišel k meni sedanji komandir trziške orožniške stanice Vidic

v spremstvu še enega orožnika in mi rekel, da želi okrajni glavar z menoj govoriti o neki zadevi. Prosil me je, naj grem z njima. Ko sem se pripravil in od domačih poslovil, me je prosil, naj se peljem z avtomobilom v Kranj, da ne bomo vzbujali prevelike pozornosti. To njegovo prošnjo sem seveda odklonil in mu rekel, da meni ni prav nič nerodno iti peš v Kranj v spremstvu orožnikov. To jima je bilo zelo neprijetno in vsled tega sta me peljala najprej v Predoslje, kjer so čakali že 4 orožniki, ki so med tem časom že aretirali gospoda kaplana Pogačnika. Jasno je, da je bilo v Predosljah zbrano polno ljudstva in da je gledalo na pravkar vršče se dogodke. G. kaplana Pogačnika so odpeljali iz Predoslje po nekkih stezah čez Plovko v Kranj. Mudilo se jim je pa tako zelo, da g. kaplan ni mogel vzeti s seboj niti klobuka. Mene so pa peljali po nekkih drugih potih skozi Rupo v Kranj. Ko sva oba odhajala v senci hajonetov iz Predoslje, je začelo tako v farni cerkvi, kakor tudi v vseh treh podružnicah zvoniti. To je orožnike tako podžgalo, da so begali sem in tja, da niso vedeli, na kakšen način in po kateri poti naj bi naju čimpreje spravili v Kranj. Vsled tega so uporabili vse mogoče steze po polju in so z nama tavalili sem in tja, samo, da bi zabrisali sled za nama in da ljudje ne bi šli za nami.

Pripeljali so me srečno v Kranj in me zaprli v eno izmed sob, kjer so stanovali orožniki. Komandir Vidic me je po prihodu v Kranj obdolžil, da sem jaz dal naročilo za zvonjenje po cerkvah. Rekel sem mu, kako more to trditi, ko je bila orožniška patrulja vendar ves čas ob moji strani. Šele po prihodu v Kranj me je v imenu zakona aretirali in rekel, da je storil s tem svojo dolžnost. Popoldne istega dne pa sem opazil, da je v sosednji sobi zaprt g. kaplan Pogačnik. Nadalje sem ugotovil, da je v drugih sobah zaprt tudi Lojze Zabret, končno so pa pripeljali še Lojzeta Iljijo. Proti večeru, ko so orožniki videli, da rabijo sobe zase, so nas vse štiri spravili v eno sobo s pripombo, da ne smemo nič med seboj govoriti. Ob šestih zvečer je prišel čas za odhod na vlak in vse štiri „zločince“ so nas peljali v spremstvu šestih orožnikov na kranjski kolodvor. Preskrbeli so nam poseben kupé in v spremstvu orožnikov smo se odpeljali proti Ljubljani. Prvikrat v življenju sem se peljal zastopj po železnici in to je bil zame tudi svojevrsten dogodek. V Ljubljani so nas najprej peljali na policijo, od tam pa po dolgem čakanju v policijske zapore na sodnijo. Po običajnem pregledu nas „zločincev“, ki je za tak sprejem obligaten, so nas porazdelili po sobah. O, kakšno presenečenje, ko so g. kaplana Pogač-

nika, Lojzeta Zabreta in mene porinili v celico, kjer je že sameval gospod svetnik Škerbec. Lojzeta Iljijo pa so porinili v celico, kjer so bili zaprti akademiki. Da smo se imeli veliko pogovoriti, o tem ni dvoma in tega ne bom na široko popisoval. Drugi dan so nas seveda razkropili in mene dali v celico samico, kjer sem se lahko pripravljal na zagovor. Šele čez nekaj dni so me poklicali k zaslišanju in tam sem seveda šele zvedel, zakaj sem moral iti v zapor in česa sem bil obdolžen. Lažni in zločinski ovaduhi so mi naprtili gorostasne krivice:

Očitati so mi,

da sem priredil dva sestanka, na katerih sem se dogovoril s fanti, da bomo šli razbijati shode na Primskovo in v Šenčur.

Da sem organiziral kresove, ki so bili prepovedani.

Da sem razdelil brezplačno 4.000 zelenih kra-
vat.

Da sem razbil shod na Primskovem, v Šenčurju, Predosljah, Preddvoru in Podbrezjah.

Da sem priredil shod na Visokem in govoril proti državnosti.

Da sem bil v pismenih in telefonskih stikih z Mussolinijem. Da sem vsak večer telefoniral Mussoliniju in se z njim razgovarjal glede odcepitve Slovenije in priključitve le-te k Italiji.

Za vse to sem bil osumljen in radi tega aretirani in ne vem kolikokrat zasliševan. Najprvo dvakrat ali trikrat od policijskega svetnika Pistevška, nadalje trikrat od sodnika Kranjca in nadalje po dolgem času od sedanjega podpredsednika apelacijskega sodišča Gradnika.

Po 65 dnevih življenja v zaporu — p. avljali so me sem in tja iz celice v celico — me je poklical k sebi sedanji podpredsednik apelacijskega sodišča Gradnik in mi povedal, da niso mogli najti proti meni nikake osnove, da bi me mogli obtožiti izmed zgoraj navedenih sumničenj. Vsled tega me izpušča na prosto in me svari, naj se v bodoče nikar ne vtikam v politiko. Torej po tolikih dnevih zapore sem zopet zagledal prostost. V čakalnici me je že težko čakala žena, kajti vsi dnevi mojega zapore so bili zanjo in za našo družino dnevi trpljenja, zame pa dnevi premišljevanja in pokore.

Naša arestantovska pesem položaj moje družine tako opeva:

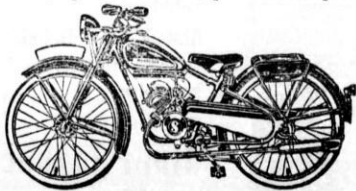
V Britofu vila sameva,
tovarna za olje stoji,
lastnik pa v ječi prepeva,
mu, Milka doma se solzi.

imajo kakor izgleda zvezo tudi z dogodki v Kranju pretečeni petek.

Brezposelni, ki ga je zadnja številka našega lista zelo razburila, je dejansko napadel osebo, ki pa ni imela nobene zveze z člankom „Denarnica — potepuh“. — Preiskava za to stvar je v teku, zato zasedaj ne moremo še nič natančnega poročati. Moramo pa pripomniti, da se meščani zelo razburjajo, ker je neki gospod izjavil, da „je bil to prvi kamen, ki se je sprožil“ in da se boji, da bodo „temu sledili še drugi.“ —

Vse to daje povod za upravičeno sumnjo, da so vsi ti dogodki v medsebojni zvezi in da obstoji družba, kateri je zelo mnogo do tega, da ustvarja razburjanje med prebivalci. Družba seveda za to koristi osebe, ki uživajo njeno popolno zaupanje in podporo.

Wanderer lahko, motorno kolo, model 1936, sportna oblika, pravkar dospeli

Motor 100 ccm Sachs, 7/11 HP, Tank 7 l, sportno krmilo, elektr. razsvetljava, lepo zeleno lakirano, porabi ca 2 l bencina na 100 km. Brzina 60-65 km na uro.

Takse prost - kompl. D 6.000.-
Isti model s tachometrom D 6.250.-
Zahtevajte prospekte.

IVAN SAVNIK - KRANJ

Strokovno združenje strojarjskih pomočnikov v Kranju priredi dne 7. junija ob 3. uri popoldne na Laborah pri g. Draksterju veliko vrtno veselico v korist onemoglim članom.

Minister za trgovino in industrijo dr. Milan Vrbanič je s svojim odlokom razrešil nadaljne dolžnosti vse člane predsedstva in vse svetnike Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani. G. minister pa je z istim odlokom postavil za komisarja te zbornice dr. Franca Logarja, inspektorja pri kr. banski upravi dravske banovine.

Prosvetno društvo v Kranju priredi v nedeljo dne 14. junija izlet na Gorenjsko. Iz Kranja se odpeljemo z vlakom ob 1. uri popoldne do Žirovnice, tam si ogledamo elektrarno in gremo peš do Begunj in v Drago nad Begunje. Vrnemo se zvečer s turistovskim vlakom. Vsi člani in članice kakor tudi prijatelji društva ste vabljeni, da se tega družabnega izleta udeležite. Zbirališče ob pol 1. uri popoldne na kolodvoru.

III. veliko razstavo malih živali je priredil „Gorenjski rejec malih živali v Kranju“, v dobrem letu svojega obstoja.

Razstavljen so bile različne vrste malih živali, kakor sanske koze, jezerske ovce. Castno so bili zastopani razen drugih angorski kuni, beli in modri dunajčani, sivi in beli orjaki. Nadalje številne kokoši, med ptiči naj omenimo fazane, kanarčke papigice. Posebno lep vtis je napravil pav samec s krasnim repom. Razstavljena je bila tudi literatura, statistika in razni predmeti, tako, da je vsak lahko spoznal nalogo omenjenega društva.

Vzorno in poučno, za vse brez razlike stanu in starosti, je bila prirejena ta razstava. Krajljeva banska uprava in kmetijski referent iz Kranja sta pomagala vnetim članom do uspeha. Razstava se je vršila od 17. do vključno 25. maja. Obiskali so jo iz mnogih krajev Gorenjske in tudi iz Savske banovine. Vsak je občudoval in se zanimal za živalce, in bil je vsak nad vse zadovoljen.

Člani so podali precjé posameznih živalic in dobili novega ognja za bodočnost. Se bolj bodo propagirali za smotno rejo živali, ki je tako važna in koristna. Obenem imajo polno novih načrtov za predavanje vsepovsod.

Orig. angleški in češki kamgarni

Najmodernejši štofi za letne športne obleke

**- Ivan Savnik -
Kranj**

Oglejte si brezobvezno našo veliko zalogo!

Zahtevajte vzorce!

Zopet novica:

NOGAVICE

Otroške Din 2.-

Moške Din 2'50

Ženske Din 3'-

itd.

PRI „HINKOTU“

v novi modni trgovini pri farni cerkvi v Kranju

Pogumno naprej po pričetem delu! Društvo želimo, da deluje pogumno v korist članom in narodu. Cenj. občinstvu pa priporočamo, da ga podpira v njegovem delovanju!

Nov gospodarstvenik na višniku! Vsa Slovenija se je čudoma izpraševala, kako se bo izteklo zbočevanje JNS za dravsko banovino. Se bolj pa so se zanimali za izid Kranjčani. Saj se je do sedaj smatral Kranj za trdnjavo JNS, ki stoji trdo in nepremagljivo kot varuh načel in metod delovanja te tako „važne“ in slovenskemu narodu „priljubljene“ stranke. Toda sledilo je veliko razočaranje! V izvršilni odbor stranke za dravsko banovino ni bil izvoljen noben zastopnik mesta Kranja. Hudobni jeziki govorijo, da bi moral kranjski okraj dati zastopnika, ki naj bi bil ekspert za gospodarska vprašanja, obenem pa sam preiskusen gospodarstvenik z velikim obzorjem. JNS-arji mesta Kranja na svojem pomembnem zboru (bilo je vsega reči in beri 6 ljudi) niso mogli izmed sebe izbrati človeka, ki bi imel vse te lastnosti. Zato so to čast, čeprav neradi, morali odstopiti Tržiču, čigar zastopnik bo prav gotovo kot odlični gospodar in preiskusen ekspert v vseh trgovskih in gospodarskih vprašanjih z uspehom zastopal interese kranjskega okraja. Že njegova oseba in tudi zasebno g-

spodarsko delovanje so gotovo velik porok, da se bodo nade naših milih someščanov tudi uresničile. Mi jih pa samo — obžalujem!

Farna knjižnica posluje redno vsak četrtek od pol 7. do pol 9. ure zvečer v Ljudskem domu. Poslovanje ob nedeljah v bodoče odpade. Knjižnica ima obilo dobrih knjig in jo vsem toplo priporočamo!

Botri in botrice

Pravkar dospela nova zaloga vsakovrstnih ur, zlatnine in srebrnine po najnižji ceni, zatorej hitite z nakupom. Oglejte si krasno izložbo, ker edino tu dobite veliko izbiro in po nižjih cenah. Popravila kakor urarska in zlatarska se izvršujejo pod garancijo.

Prva največja urarska in zlatarska trgovina na Gorenjskem

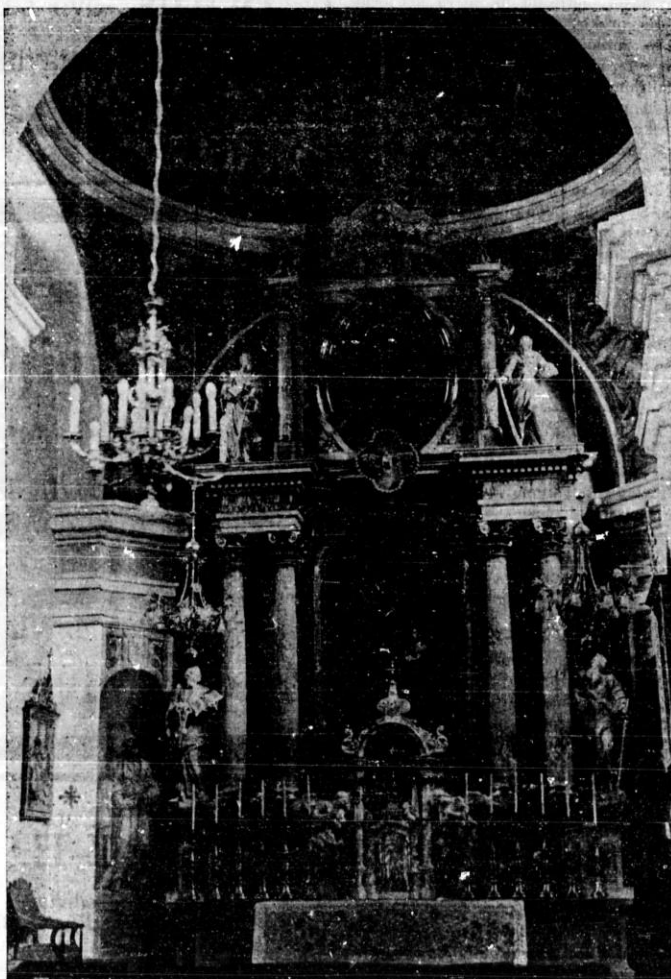
Ivan Levičnik

Kranj — Jesenice

Kupujem staro zlato in srebro!

Ob stoletnici tržiške farne cerkve

1836 — 1936.

Glavni oltar farne cerkve v Tržiču.

Izrazil se je nekdo, da smo Tržičani ljudje, ki ljubimo pobožnosti in slovesnosti. Vsi radi priznamo, da je to res. Po vrsti so se zadnja leta vršila različna praznovanja. Nobena stvar pa ni segla tako globoko v versko življenje naše fare kot stoletnica naše farne cerkve. Vsi stanovi so se lepo udeleževali duhovnih vaj ter

očistili in posvetili svetišče svoje duše. Tako bo zunanja slovesnost le zunanji izraz naše poživljene vere in ljubezni do Boga in Cerkve. Naši predniki so to dvojce najbolj čuvali in to dedščino smo od njih prevzeli mi, njihovi potomci ter jo hočemo ohraniti vse svoje žive

dni ter očiščeno in pomnoženo zapustiti svojim naslednikom.

Tuji o Tržiču radi govore. Poznajo nas pa ne, ker sodijo le po videzu. Zato velikokrat zgreše resnico. Mi smo ponosni, da smo Tržičani. S tržičkim pesnikom V. Kurnikom čutimo:

Delavnost in vera
kar Tržič podpira
sta lastnosti dve,
do današnjega dne.
Kot zvesti Sinovi
se hočemo skazati,
se imena nikoli
„Tržičan“ sramovat:

Dokler nam srce bije gorko,
dokler nam sije jasno oko!

Četudi ni pri nas znamenitosti, kot se drugje dobe, življenja svojega ne zamenjamo z nikomer. Tržič je samo eden. To je držalo nekoč in drži danes. Mlajši rod se sicer v marsičem loči od starega, a enega ne bo nikoli nihče očital, da ni resnice v pesmi:

Kot gnezdo ptič
jaz ljubim Tržič.

Takšni smo Tržičani. Svet zase. Okoli in okoli mesta se dvigajo griči in gore. Zakrivajo nam sonce po zimi. Ne poznamo širokih travnikov in velikih vrtov. Kakor v kolcu leži naš kraj, a ta kotlina kaže že vsakomur, kdor pride k nam, da tu živi ljudstvo enih običajev, ena ljubezen, eno trpljenje, ena družina. Nikamor se tako rekoče ne vidi drugam kot kvišku, proti nebu. Pot navzgor nam kažejo naše cerkve, naj bo to cerkva Sv. Andreja na trgu ali sv. Jožefa na gričku, v največji meri pa naša ljubljena farna cerkev, odkoder izhaja spodbuda za spodbudo, tolažba za tolažbo, nauk za naukom, svarilo za svarilom že polnih sto let.

Stoletja in stoletja je že tako. Že v 13. stoletju pred 600 leti torej — je stala na mestu pri sedanjih farni cerkvi kapela sv. Magdalene. V 16. stoletju so potrebe zahtevale večjo cerkev. Sezidana je bila v gotskem slogu ter je stala na istem mestu kot danes naša; posvečena je bila sveti Trojici in Materi božji. Dvakrat je ta božja hiša pogorela. Za četrtino faranov ja bila čez čas premajhna. Na spodbudo in zahtevo graškega nadškofa l. 1775. so se odločili 1807. za zidavo nove farne cerkve. Z delom je pričel naslednje leto takratni župnik, ki je bil — znamenito — daljni sorodnik sedanjega župnika g. Ant. Vovka. — Valentin Prešeren. Požari in vojne so ovirale to požrtvovalnost. Vsi farani pa so složno kljubovali razmeram ter eni z delom drugi s podporami in denarju ali z drugimi dajatvami dalje gradili. L. 1815. je kranjski dekan Avgustin Sluga cerkev blagoslovil, toliko da so smeli v njej maševati. Slovesno posvečenje je pa izvršil 21 let pozneje — dne 12. junija 1836 — ljubljanski knezoškof Anton Alojzij Wolf.

Po zunanosti naša farna cerkev nima kaj posebnosti. Taka je kot druge. Dolga je 32,75 m, široka le 11 m. Nad oltarno mizo se dviga mogočen nastavek, ki v svojem zgornjem delu kaže Boga Očeta in Sina, Sveti Duh je v posebni rozeti nad glavno oltarno sliko, ki predstavlja Marijino oznanenje. V kupoli je naslikan prizor, kako Mozes prinaša Izraelcem z gore Sinaj deset božjih zapovedi. Ta dela je izvršil Leopold Layer iz Kranja. Kipi apolov in zlasti angelov ob tabernaklju so morda najlepši umetniški liki v naši cerkvi. Na evangelski strani je Marijina kapelica s spovednicami. Na listni strani je moška kapela s Kristusom kraljem in tržičkimi patroni. V ladji sta dva oltarja sv. Jurija in sv. Florijana, ki kaže tudi požar v l. 1811: na njem stoji tudi znamenita od papeža Leona XIII. blagoslovljena slika Marije Vedne Pomoči. Na stenah po cerkvi visi lep križev pot delo Jurija Šubica. L. 1934 so zapele nove orgle. Električni lestenci razsvetljujejo cerkev in povečujejo slovesnost. Pod korom še stoji krstni kamen.

Taka je naša cerkev. Vitko se dviga nad mestom, kakor bi kraljevala. Pod njo in stran od nje ostaja vsakdanji hrup in trušč. In vendar vsak kdor hoče mir pride sem, da si tu uteši svoje srce pri Zveličarju ali Materi božji. Tu prejemajo blagoslov naše družine, moč tisti, ki se bore, oporo ponižani in tlačeni, skozi to cerkev nosijo k pokoju tiste, ki jih je cerkev nekoč sprejela v svoje varstvo in jih izročila ob koncu milostni Sodbi božji in sreči v nebesih.

Naša je, radi imamo zato svojo farno cerkev. Kar kdo rabi za svojo dušo, dobi. Mladina ima tu svoje pobožnosti, odrasli dobe jasnosti in vprašanih življenja. Iz vsake hiše v fari vodi pot do cerkve, vsem je enako odprta, vsi prejemajo iste milosti. Tako iz farne cerkve zopet vodi pot nazaj domov v vsako hišo in družino. In ta povezanost cerkve in domačega družinskega življenja je brez dvoma najlepše v naši fari. O kateri mestni fari moremo 'o trditi? Kje je toliko zaupanja cerkvi, toliko iskrenosti, ljubezni, hvaležnosti in požrtvovalnosti kot v tržički župniji?

Velika izbira ur, zlatnine, srebrnine, jedilnega orodja, očal, kakor vse ostale optike. Popravila se strokovno in pod jamstvom izvršujejo v naši prvi zlatarski delavnici na Gorenjskem. — Kupujem vsakovrstno zlato in srebro.

B. RANGUS
sodni cenilec
K R A N J

Lepe izložbe,
kar ni v izložbah,
je v trgovini!

Vse izletniške informacije za avtobusno podjetje Grajzar dobite iz prilžnosti v trgovini.

Ob stoletnici cerkve hočemo in želimo, da to tudi ostane. Saj Tržič brez tega ne bi bil Tržič. Nič nam tudi ne bi pomagala lepa prenovljena cerkev, če bi izgubila ta skupnost fare in vsakdanjega življenja. Zato naj izgine ob tej slovesnosti vse, kar bi nas razdvajalo. Eno bodimo v Bogu, združeni v ljubezni do Kristusa in njegove Matere. To je naloga in pomen vsake fare. Naj nas Bog v teh dneh in v bodoče obilno blagoslovi.

Navodila: V soboto zvečer ob 8. uri so najprej slovesne litanije v cerkvi. Na to nikar ne pozabimo. Nato se poklonimo svojim rajnim, kakor o vernih dušah. Grobovi bodo okrašeni in razsvetljeni. Vlada naj kraju primeren molk in spoštljivost. To je potrebno tudi radi govora, ki ga bo govoril tržički rojak g. župnik Kragl Viktor. Sodelujejo pevci in farna godba. Na koncu se oglašajo zvonovi.

V nedeljo: Sv. maše se začno ob 5. uri zjutraj, ter se bodo vrstile ena za drugo. Zadnja tiha sv. maša bo ob devetih. Otroci imajo svojo mašo ob osmih. Tisti ki jim prihaja rado slabo, naj gre do kateri drugi maši, ko bo manj ljudi. Ker je bilo pred desetimi dnevi šolsko sv. obhajilo, naj starši gledajo, da prejmejo otroci sv. R. T. še ta dan. Kakšno minuto pred 10. uro gre duhovščina k župnišču v slovesnem vходу v in okoli cerkve, nakar sledi pontifikalna slovesna sv. maša g. prošta in škofovega generalnega vikarja mil. g. Nadruha Ign. Pred sv. mašo govori g. dekan Škerbec Matija.

Akademija Kat. prosvetnega dela bo točno ob 16.15 v dvorani na Skali. Vrata bodo takoj ob začetku zaprta, da zapozneli udeleženci ne bodo motili radio prenosa. Zato bodite obzirni in točni. Reditelji bodo morali biti neizprosni. V vednost vsem moramo povedati, da so vstopnice že vse rezervirane.

Ob 8. uri zvečer so slovesne pete litanije M. B. z ljudskim petjem. Tisti, ki ne bodo mogli v cerkev naj se zunaj dostojno vedejo. Procesija gre po mestu s srebrnim kipom M. B., ki ga bomo spremljali z lučkami v rokah. Okna bodo okrašena in razsvetljena. Zastave razobešene. Iz naših src in grl pa se bodo dvigale v noč proti nebu znane pesmi ob spremljavi godbe. Ob povratku kratek govor mil. g. prošta, posvetitev župnije Kristusu Kralju, slovesna zahvalnica in blagoslov z Najsvetejšim. Če bi bil dež se seveda procesija ne bi mogla vršiti, se bomo pa v cerkvi bolj stisnili.

V ponedeljek se začno ob pol 6. uri velike bilje, ob 6. uri sv. maša 2 leviti za vse pokojne farane in dobrotnike, nato na pokopališču libera.

Radio bo prenašal nekatere točke naših slavnosti. Kdor ne bo mogel v cerkev ob 10. uri, bo slišal pridigo in sv. mašo doma ali pri sosedovih. Seveda nedeljsko dolžnost mora vsakdo opraviti v cerkvi. Po radiju biti pri sv. maši, ne velja. Koncert godbe v opoldanskih urah boste menda prav tako slišali doma po radiju. Tudi akademijo ob 16.19 bo prenašal radijo. Če ne boste videli, boste saj slišali vso to proslavo, ko v dvorani ne bo prostora. Kdor prej pride, prej melje, čeprav bi radi vsem ustregli, če bi se dalo...

SKOFJA LOKA

Dobil sem, od neznanega Skofjeločana ali Skofjeločanke, — kaj vem — dopisnico, v kateri se neznan pisec obrača neme, da bi začel preganjati (poleg jetike) tudi prah po Skofji Loki. Pravi, da imamo toliko prahu! Saj ima prav. Toda moje moči so v tem oziru precej omejene. Ali naj jaz škropim? Pred svojo hišo bi še, če bi jo imel. Če bi bil vsaj občinski odbornik! Ja potem bi še bilo kaj! Tako se pa bojim, da bo kljub dopisnici in tem vrticam še dovolj prahu in preveč.

Sicer pa, kolikor slučajno vem, sedanja občinska uprava že skuša zbrati sredstva, da bi bilo škropljenje po cestah za 3 mesece zagurano. Vodovod bo dal menda lahko potrebno količino vode. V slučaju, da bo vreme v juniju kakor je bilo v maju, bo pa škropljenje itak odveč in vse ceste bodo enako postržene, da ne bi bilo kake zamere.

Oglasil sem se in povedal svojo in drugih željo. Malo škropljenja, malo dežja in prahu ne bomo imeli.

Dr. K. V.

TRŽIČ

Gospodična! Kratke bele nogavice Din 250, svilene podkolenke Din 74.50, svilene dolge nogavice Din 9.50, 18.—, 24.—. Vam nudi v bo-

gati izbiri barv, iz popolnoma sveže zaloge v novi trgovini pri HINKOTU (Pod kostanji) pri farni cerkvi v Kranju.

Kadar pridete v Kranj, stopite brezobvezno v novo trgovino pri farni cerkvi. Vabi Vas mlad trgovec, ki Vas želi poceni in dobro postržiti.

VELESOVO

Strojna zadruga v Velesovem. Pred par tedni smo čitali v „Gorenju“, da je naša zadruga še v precej dobrem stanju in da se bo njen položaj še izboljšal. K vresničenju te želje pa bo posebno pripomoglo dejstvo, da smo prejeli od kr. banske uprave podporo v znesku 5000 Din. Najtoplejša zahvala banovini za izkazano naklonjenost in pomoč. Ob enem pa se zahvaljujemo na tem mestu tudi bankskemu svetniku g. Janezu Brodarju in pa županu naše občine g. Umniku Antonu, ki sta našo prošnjo na banovino priporočila in dosegla nje ugodno rešitev. S tem sta skazala zadrugi pomoč, ob enem pa dokazala, da jima je za resničen napredek zadrugištva. Mi takih uslug ne bomo nikdar pozabili in se bomo ob vsaki priliki spomnili, komu je za resničen napredek gospodarstva. Le takim ljudem bomo tudi mi dali svoje zaupanje!

Od vsepovsod

Ogromni milijoni grede vsako leto v Francijo iz raznih industrijskih podjetij, ki jih imajo Francozi v naši državi. Kako dela in kaj nudi našim revežem — rudarjem Trboveljska premogokopna družba, vemo žalibog predobro. Pa to podjetje ni edino v francoskih rokah. V vzhodni Srbiji pri Zajčarju je od l. 1922 francoska last rudnik v Boru. Oglejmo si malo njegove številke! Dočim je bilo 1952. leta pri vseh 550 aktivnih industrijskih in trgovskih delniških družbah, ki imajo sedež v Jugoslaviji, 189 milijonov dobička, je sam borski rudnik lani izkazal okrog 87 milijonov dobička. Velike vsote so se torej v enem samem letu izlile v francoske žepce.

Kar se davkov tiče, je od naše industrije izkazovala državna blagajna leta 1955. 270 milijonov, borski rudnik pa je dal za davke samo 27 milijona. Kako žalostno razmerje med davki domačih in inozemskih družb. V l. 1954. je borska družba plačala za davke 9% čistega dobička, v naših podjetjih pa se za družbeni davek odbije preko 50% od čistega dobička. Morda je še zanimivejša tale slika: Izkupiček vsega našega izvoza v Francijo, ki je lani dosegel 62 milijonov, ne more pokriti in služiti za dividende, provizije in tanjeme pri samo tem francoskem rudniku. Borska industrija je še vedno v procvitu. Letos na občnem zboru sredi maja povišajo pri delnicah dividende od lanskih 127% na 160%! Okrog 100 milijonov bo dobička, 80 pa jih bodo od tega dobili francoski delničarji v devizah. Hudo težko se postopa z našimi podjetji. Zakaj se ne bi prisililo inozemske tvrdke vsaj toliko, da bi plačevali isto višino davkov, kot jih prispeva naša industrija?

Z modernim Babilonom primerjajo časnikarji zadnje čase kaj radi Zenevo. Ker so hoteli Adamovi potomci v svoji prešernosti in objestnosti sredi babilonskega mesta zgraditi stolp, ki je segel do neba, jih je Bog udaril. Razkropil jih je, potem ko je mesto prejšnjega enega — Adamovega — govora dal vsaki družini svoj jezik. Tak simbolični babilon, kar pomeni mesto zmede in zmešanosti, ima tudi današnji rod. Ob ženevskem jezeru stoji. Takoj po vojni so tam vsi govorili en jezik, jezik miru in sprave. Zdelo se je kot da države tam sklepajo medsebojne „zakone in rodbinske“ zveze. Ne sicer iz ljubezni, ampak iz koristiljublja. Počasi pa se je med nje vselil pohlep in napuh. Odšli so Nemci, Japonci, prav te dni, vsaj trenutno, tudi Italijani. Še zmeraj naprej pa rožljajo vsak s svojimi zahtevami in z oboroževanjem pod videzom, kot da rešujejo samo sebe in svoje države. Zenevski „stolp“ je že tako visok, da se je začel občutno majati v svojih temeljih. Po skupnem jeziku o spravi, miru in ljubezni Francozi danes spet govore svoj jezik, Nemci svojega, Angleži svojega; nič manj pa ne drugi in ne najmanj Lah, ki z ozirom na Abesinijo korakajo čisto svoja pota in posebno samozavestno po zmagi v Abesiniji. Potem ko so s težavo izmislili zapadnega bolnika — Društvo narodov, spet vsak vleče na svojo stran. Prav po starem pravilu: Kdor hoče vladati, naj razžene in uniči enotnost. Zgodovina se vedno ponavlja, mešajo se le oblike, zunanost.

Zajamčeno enako trde osle, bruse, kašarje razpošilja najceneje kamnomolom ROJS KARL - ROGATEC

Cviček

pravi dolenski, dobite pri Centralni vinarni v Ljubljani, Frankopanska ulica 11.

MALI OGLASI

Za vsako besedo v malih oglasih se plača 0-50 D. Najmanjši znesek je 6 Din

Otomane, divane, modroce in vsa v to stroko spadajoča dela vam nudi najceneje ter se priporoča Viktor Tonejc tapetnik, v hiši g. Kocbeka.

Poceni prodam: moške obleke, površnike, ženske obleke, škornje, čevlje št. 59, motorno kolo znamke D. 500 m³. Poizve se pri Mayer, Klanc 59. p. Kranj.

Važno! Modroce! Otomane, spalne divane itd. izvršuje solidno in po nizki ceni Bernard Maks, tapetnik, poleg Stare pošte, Kranj.

GA SILCI!

Skupine in za legitimacije pridem slikat na dom in to po najnižjih cenah

Fotograf JUG Kranj

(sedaj nasproti trgovine Savnik)

Prodam radi selitve dobro ohranjen pianino. Naslov v upravi.

Pridnega kovaškega vajenca iz bližnje okolice Kranja išče Ludvik Vovk, kovač Planina pri Sevnici.

TRGOVSKA HIŠA s tremi lokali se ugodno proda radi družinskih razmer. Vse informacije se dobe pri lastniku Bogomiru Čadežu Kranj Prešernova ul. 8. Isto tam se odda dvosobno stanovanje z vsemi pritliklinami.

Obleke

od najmanjše do največje vedno v zalogi. Cene brez konkurence. Blago za obleke v veliki izbiri.

Klobuki! Klobuki! srajce, kravate, velika izbira.

Se priporoča
Albin Jazbec
Kranj

NAZNANILO!

V nedeljo 7. junija 1936 ob 3. uri popoldan se vrši prostovoljna javna dražba 15 parcel travnikov, njiv in gozlov. Dražbeni pogoji so na pogled pred in na dan dražbe pri Košnik Mihaelu Primskovo 39 p. Kranj. Isto tam se vrši dražba.

„HERAKLITH“ stavbne in izolacijske plošče
„BOHN“-ovo strešno opeko s 15 letno garancijo
ter ves ostali stavbni in izolacijski material kupite
najugodnejše pri **Kovina^{d.z.} Kranj**

Vsem, ki so spremili našo mamo

Marijo Jegličevo

k zadnjemu počitku, ki so z nami sočustvovali, posebno pa Dr. med. univ. g. B. Fajdigi za ves njegov trud, da bi nam jo pozdravil in ohranil — Bog plačaj!

Kranj, 4. VI. 1936.

JEGLIČEVI.

ALI ŽE VESTE?

da dobite v mlekarni v Naklem in v vseh njenih poslovalnicah v Kranju, v Tržiču, na Bledu, na Jesenicah, v Ljubljani in v Trbovljah poleg dobrega mleka, prvovrstne smetane, najfinejšega čajnega masla „Deteljica“, sirotkinega masla za kuhno, sladke skute za štruklje, osvežujoče pijače yoghurta in prvovrstnih sirov: ementalca, eidamca, trapista, imperiala, liptaverja in romadurja še posebno specialiteto sira pod imenom

„KRANJSKI SIR“

ki zadovolji okus slehernega, bodisi da je ljubitelj mesne ali zele-
njadne hrane, ali rib in mlečne hrane, kajti ta sir vsebuje primerne količine šunke, sardele ali drobnjaka, kar je razvidno po napisu in barvi na škateljcu, katere so okrašene z prav mično sliko mesta Kranja in stane posamezen komad s škateljcu vred samo Din 2.— ter je prav primeren za na mizo, na potovanje, zlasti za lovce in turiste, ker

JE ZELO DOBER.

Barve Barve

MERKUR
dobre in poceni

P. Majdič trg. z železnino in barvami Kranj